

Sygn. akt III C 908/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 października 2015 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział III Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Joanna Kruczkowska

Protokolant: sekretarz sądowy Aneta Pacewicz

po rozpoznaniu w dniu 29 września 2015 roku w Warszawie na rozprawie sprawy

z powództwa: A. M.

przeciwko: (...) w W.

o ochronę osobistych i majątkowych praw autorskich

- 1) umorzyć postępowanie w zakresie kwoty 161 000zł (sto sześćdziesiąt jeden tysięcy zł);
- 2) zasądza od pozwanego (...) w W. na rzecz powoda A. M. kwotę 322 000zł (trzysta dwadzieścia dwa tysiące zł) z odsetkami ustawowymi od dnia 31 stycznia 2012r do dnia zapłaty;
- 3) w pozostałej części powództwo oddala;
- 4) szczegółowe wyliczenie kosztów postępowania pozostawia referendarzowi sądowemu w Sądzie Okręgowym w Warszawie rozstrzygając, iż zasadą poniesienia kosztów procesu jest ich stosunkowe rozdzielanie przy przesądzeniu, że powód wygrał sprawę w 10% zaś pozwany wygrał sprawę w 90%, przy czym ustala stawkę opłaty za czynności zastępstwa prawnego w wysokości stawki minimalnej.

Sygn. akt III C 908/12

UZASADNIENIE

W pozwie A. M. wnosił o:

1. nakazanie (...) w W. (dalej jako (...) w W.) zaniechania naruszenia osobistych praw autorskich A. M. do utworu w postaci projektu architektonicznego, na który składają się: dokumentacja projektowa na adaptację 1/3 części budynku Pawilonu Głównego (...) Szpitala (...) (...) w W. dla potrzeb nowych oddziałów szpitalnych oraz dokumentacja projektowa w zakresie rozbiórki 2/3 budynku Pawilonu Głównego oraz budowy garażu (wielopoziomowego) na 150-200 miejsc postojowych na terenie po rozbiórce Pawilonu Głównego w aspekcie integralności tego utworu;
2. nakazanie (...) w W. doprowadzenia realizowanego obiektu budowlanego – budynku administracyjno-garażowego wraz z ładowiskiem dla śmigłowców sanitarnych na terenie (...) w W. przy ul. (...) – do pierwotnej, wynikającej z projektu wskazanego w pkt 1 żądania pozwu formy architektonicznej elewacji budynku, pod nadzorem jego autorstwa A. M.;
3. zasądzenie od (...) w W. na swoją rzecz kwotę 3.000.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od 17 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty stanowiącej trzykrotności wynagrodzenia, które powód mógłby otrzymać w razie

zawarcia umowy dotyczącej umożliwienia (...) w W. korzystania z utworu wskazanego w pkt. 1 żądania pozwu w zakresie odpowiadającym dokonaniem naruszeniu;

4. zasądzenie od (...) w W. na rzecz Fundacji (...) z siedzibą w K. (...), ul. (...), KRS nr (...) kwoty 25.000,00 zł odpowiadającej kosztowi sfinansowania marzenia jednego z podopiecznych Fundacji – siedmioletniego K., którego marzeniem jest wzięcie udziału w wyścigu samochodowym.;

5. zasądzenie na swoją rzecz od (...) w W. kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W konsekwencji wydanych opinii w sprawie biegłego sądowego z zakresu architektury i urbanistyki oraz praw autorskich pismem z dnia 13 marca 2015 r. A. M. cofnął powództwo w zakresie pkt. 1, 2, i 4 pozwu oraz ograniczył powództwo w zakresie pkt 3 wnosząc o zasądzenie od (...) w W. kwoty 483.000,00 zł, wniósł o umorzenie postępowania w zakresie cofniętych roszczeń /k799,824/.

Postanowieniem z dnia 26 maja 2015 r. Sąd Okręgowy w Warszawie III Wydział cywilny w przedmiotowej sprawie umorzył postępowanie w zakresie roszczeń o ochronę osobistych praw autorskich określonych w żądaniu pozwu w pkt.1, 2 i 4 /k 851/

Pismem z dnia 20 lipca 2015 r. A. M. cofnął powództwo w zakresie pkt. 3 pozwu w części co do kwoty 161.00,00 zł i wniósł o umorzenie postępowania w tym zakresie /k865/.

Ostatecznie powód A. M. wniósł o zasądzenie od (...) w W. (dalej jako (...) w W.) na swoją rzecz kwoty 322.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od 17 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty oraz wniósł o zobowiązanie (...) w W. do podania na swojej stronie internetowej (...) w dziale (...) (strona główna, miejsce zaznaczone na załączniku) informacji o treści wyroku Sądu w niniejszej sprawie, w szczególności informacji o uwzględnieniu roszczenia dotyczącego naruszenia przez (...) w W. majątkowych praw autorskich A. M., poprzez wykorzystanie projektu jego autorstwa przy zleceniu opracowania projektu budynku administracyjno-garażowego wraz z ładowiskiem dla śmigłowców sanitarnych, wybudowanego na terenie kompleksu (...) w W. przy ul. (...) bez zgody A. M. /k866/.

Pozwany (...) Szpital (...) w W. wniósł przez cały czas trwania procesu o oddalenie powództwa w całości i wyraził zgodę na cofnięcie powództwa w zakresie kwoty 161.000zł /k872/ oraz o zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

(...) w W. po przeprowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, do czego był zobowiązany na podstawie stosownych przepisów, zawarł z A. M. w dniu 14 sierpnia 2003 r. umowę nr (...) (dalej jako umowa z 14.08.2003 r.), której przedmiotem było powierzenie powodowi wykonanie dokumentacji projektowej na adaptację 1/3 części budynku Pawilonu Głównego (...) Szpitala (...) MSWiA w W. dla potrzeb nowych oddziałów szpitalnych łącznie z pełnieniem nadzoru autorskiego oraz umowę z dnia 10 października 2003 r. umowę nr (...) (dalej jako umowa z 10.10.2003 r.) która powierzała A. M. wykonanie dokumentacji projektowej w zakresie rozbiórki 2/3 budynku Pawilonu Głównego oraz budowę garażu (wielopoziomowego) na 150-200 miejsc postojowych na terenie po rozbiórce Pawilonu Głównego (umowa nr (...) oraz umowa nr (...) k. 27-34).

Dokumentacja wytworzona na podstawie umowy z 14.08.2003r została wydana na podstawie protokołu nr (...) w dniu 28 stycznia 2004 r. Dokumentacja wykonana na podstawie umowy z dnia 10.10.2003 r. została wydana na podstawie protokołu nr (...) w dniu 18 lutego 2004 r. (protokoły zdawczo-odbiorcze k. 35-41).

W ramach powyższych umów zespół architektoniczny A. M. opracował jednorodną stylistycznie oraz architektonicznie spójną koncepcję zagospodarowania obszaru szpitala wraz z budową nowego obiektu składającego się z członów: medycznego (zawierającego oddziały szpitalne i zespoły operacyjne) oraz technicznego (zawierającego

wielopoziomowy garaż, obiekty infrastruktury technicznej (w tym stację TRAFO) oraz lądowisko dla helikopterów usytuowane na jego dachu.

Pomimo, że na poszczególne części obiektu zawarte zostały odrębne umowy, dokumentacja została wykonana jako jednorodny projekt stanowiący nierozzerwalną całość funkcjonalno-użytkową, wpisaną w autorskie zagospodarowanie terenu, czego wyrazem było zatwierdzenie projektu do realizacji na mocy decyzji o pozwoleniu na budowę nr (...) z dnia 11 marca 2004 r. Wprowadzenie wykonawcy robót budowlanych nastąpiło w dniu 11 sierpnia 2004 r. (pozwolenie na budowę nr (...) z dnia 11 marca 2004 r. k. 42-45).

A. M. kierował zespołem architektów w przedmiotowym projekcie, występował jako główny projektant i był autorem głównej wizji projektowej (bezsporne).

Z uwagi na brak wystarczających środków na realizację całości zakresu prac projektowych, w dniu 15 września 2005 r. po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie „z wolnej ręki”, pomiędzy (...) w W. a A. M. doszło do zawarcia umowy nr (...) (dalej jako umowa z 15.09.2005 r.), której przedmiotem było wykonanie prac dodatkowych dla obu zadań polegających na podziale w/w dokumentacji na etapy określone w § 1 ust. 1 umowy z dnia 15.09.2005 r.

W ramach wykonywanych prac powód wydzielił z całości zadania zakres prac, których realizacja była najpilniejsza z uwagi na potrzeby szpitala. W ramach I etapu robót koniecznym okazało się jednak wykonanie części elementów członu technicznego, w tym konstrukcji i posadowienia podziemia i parteru budynku, które w sposób jednoznaczny definiowały kształt przyszłego projektu, a także stacji trafo. W tym zakresie roboty budowlane zostały zrealizowane (umowa nr (...) r. z 15 września 2005 r., zawiadomienie o rozpoczęciu robót k. 46-55).

W kwietniu 2011 r. A. M. powziął wiedzę, o zawarciu z (...) S.A. w W. umowy mającej za przedmiot budowę czteropiętrowego budynku z lądowiskiem dla helikopterów sanitarnych. Jednocześnie na stronie internetowej szpitala można było zapoznać się z dokumentacją przetargową, w tym materiałami wyjściowymi do projektowania, m.in. wizualizacją, studium zagospodarowania terenu oraz podstawowymi założeniami dla nowego czteropiętrowego budynku. Projekt budowlany nowego budynku miał zostać wykonany w oparciu o powyższe założenia i dokumenty opracowane dla Zamawiającego na potrzeby postępowania zmierzającego do wyłonienia wykonawcy inwestycji (wydruk z strony (...) z 20 września 2011 r. oraz dokumentacja o udzielenie zamówienia k. 55-66).

Po szczegółowej analizie dokumentacji, projektant spostrzegł, że wykorzystuje ona w bardzo dużym stopniu opracowania autorskie przyjęte w projekcie budynku garażowego, a nadto zakłada dodanie nowej funkcji administracyjno-biurowej oraz całkowitą zmianę elewacji. W projekcie wykorzystano kluczowe rozwiązanie urbanistyczne, architektoniczne i funkcjonalne autorstwa A. M. stanowiące efekt jego pracy na podstawie zawartych ze szpitalem umów, które dodatkowo zostały uzupełnione o nowe elementy, nieznanne i niezaprobowane w jakiegokolwiek formie przez powoda.

W konsekwencji powód wystąpił do (...) w W. z dnia 25 lipca 2011 r. z pisemnym żądaniem powstrzymania się od działań naruszających lub mogących naruszać prawa autorskie do utworu będącego projektem architektonicznym. Treść tego żądania przekazano również (...) S.A. jako wykonawcy nowego zadania (wydruki z projektu autorstwa A. M., wydruki obejmujące wizualizację projektu, pismo z dnia 25 maja 2011 r. oraz z dnia 30 maja 2011 r. k. 74-128).

W wyniku wysłanych przez A. M. pism doszło do spotkań zarówno z (...) w W. jak i z (...) S.A., gdzie ustalono ogólne zasady, na jakich strony będą dążyć do wyjaśnienia zasadności podnoszonych przez projektanta roszczeń. Jednakże prowadzone rozmowy nie doprowadziły do porozumienia zainteresowanych stron (bezsporne, pisma k. 122-128).

Powód zlecił wykonanie ekspertyzy mającej na celu porównanie rozwiązań projektowych zawartych w dokumentacji swojego autorstwa, wytworzonej na podstawie umowy z dnia 14.08.2003 r. oraz umowy z dnia 10.10.2003 r., ze studium programowo-przestrzennym budynku, który został przewidziany do zaprojektowania i wybudowania na podstawie umowy zawartej przez (...) w W. z (...) S.A.

Zlecona ekspertyza wykazała podobieństwa pomiędzy porównywanymi opracowaniami. (...) w W. zlecił wykonanie kontr-ekspertyzy, po wykonaniu której miały nastąpić negocjacje ugodowe (analiza prawno-autorska oraz opinia k. 129-149, korespondencja k.150-155).

Pismem z dnia 10 stycznia 2012 r. A. M. skierował do (...) w W. wezwanie do zapłaty (pismo k. 122-125).

Część konstrukcji budynku garażowego autorstwa powoda, która została wykonana do 12.12.2007 r. stanowiła element przyjęty w projekcie oraz realizacji budynku garażowo-administracyjnego z lądowiskiem dla helikopterów sanitarnych, co stanowiło warunek realizacji spornego budynku określony w umowie kontraktu zaprojektuj i wybuduj z dnia 20.04.2011 r. Projekt A. M. dla (...) w W. dla adaptacji 1/3 części pawilonu na oddziały szpitala i w 2/3 części pawilonu budowy garażu wielopoziomowego z zagospodarowaniem terenu stanowi utwór architektoniczny, składający się z dwóch budynków jako odrębnych zadań.

Inwestor wykonał budynek według części utworu A. M., a drugi według odrębnego utworu architektonicznego. Analiza rzutów kondygnacji garażu w obu utworach potwierdza, iż adaptacja siatki słupów i identyczna lokalizacja rampy komunikacyjnej w nowym utworze faktycznie przeniosły w całości indywidualnie ukształtowane elementy twórcze utworu powoda w zakresie analizowanej dyspozycji funkcjonalno-przestrzennej na rzutach kondygnacji oraz wynikający z konstrukcji oryginalny obrys budynku (opinia biegłego sadowego z zakresu architektury i urbanistyki oraz praw autorskich k. 516-527, opinia uzupełniająca k. 603-606, 654-657).

Powyższy stan faktyczny ustalony został na podstawie ww. dokumentów, których autentyczność nie była kwestionowana, a także zeznań świadka M. P. (k. 362-363) oraz opinii, a także opinii uzupełniających biegłego sadowego z zakresu architektury i urbanistyki oraz praw autorskich J. M. (k. 516-527, 603-606, 654-657).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka, mającym odzwierciedlenie w pozostałym materiale dowodowym.

W ocenie Sądu na uwzględnienie zasługiwała opinia biegłego specjalisty z zakresu architektury i urbanistyki oraz praw autorskich. Została bowiem sporządzona rzetelnie i dokładnie, zaś wnioski z niej zawarte były zgodne z wiedzą specjalną, jaką legitymował się biegły. Biegły udzielił wyczerpujących odpowiedzi w opiniach uzupełniających na zadane przez obie strony pytania, a treść zawartych opisów i sformułowanych na ich ocenie wniosków, była logiczna, spójna i pozbawiona nieścisłości. Nie zachodziły przy tym żadne powody osłabiające zaufanie do wiedzy, kompetencji, doświadczenia czy też bezstronności sporządzającego opinie biegłego.

Sąd postanowił oddalić wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego gdyż okoliczności, na które miałyby ten dowód być dopuszczony zostały już w sprawie wyjaśnione. W tej sytuacji kolejna opinia na te same okoliczności zmierzałaby do przedłużenia postępowania ponieważ wyłącznie polemika z końcowymi wnioskami opinii nie stanowi podstawy do powielania czynności.

Sąd zważył co następuje.

Swoje roszczenia powód wywodzi z art. 79 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, który określa, że uprawniony, którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone, może żądać od osoby, która naruszyła te prawa:

- 1) zaniechania naruszenia,
 - 2) usunięcia skutków naruszenia,
 - 3) naprawienia wyrządzonej szkody
- a) na zasadach ogólnych albo

b) **poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej dwukrotności**, a w przypadku gdy naruszenie jest zawinione - trzykrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu;

4) wydania uzyskanych korzyści.

Niezależnie od powyższych roszczeń uprawniony może się domagać:

- **jednokrotnego albo wielokrotnego ogłoszenia w prasie oświadczenia odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie lub podania do publicznej wiadomości części albo całości orzeczenia sądu wydanego w rozpatrywanej sprawie, w sposób i w zakresie określonym przez sąd;**
- zapłaty przez osobę, która naruszyła autorskie prawa majątkowe, odpowiedniej sumy pieniężnej, nie niższej niż dwukrotna wysokość uprawdopodobnionych korzyści odniesionych przez sprawcę z dokonanego naruszenia, na rzecz Funduszu (...), gdy naruszenie jest zawinione i zostało dokonane w ramach działalności gospodarczej wykonywanej w cudzym albo we własnym imieniu, choćby na cudzy rachunek.

Wskazać należy, iż zgodnie z wydanym przez Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 23 czerwca 2015 r. sygn. akt SK 32/14 wskazany powyżej przepis tj. art. 79 ust. 1 pkt 3b został częściowo uznany za niezgodny z art. 64 ust. 1 i 2 w zw. z art. 31 ust 3 w zw. z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie w jakim uprawniony którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone, może żądać od osoby, która naruszyła te prawa, naprawienia wyrządzonej szkody poprzez zapłatę sumy pieniężnej odpowiadającej – w przypadku gdy naruszenie jest zawinione – trzykrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu. W ocenie Trybunału Konstytucyjnego właściciele praw autorskich nadal mają wiele roszczeń z tytułu ochrony i mogą między innymi domagać się, bez wykazywania winy naruszającemu dobra, dwukrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne w związku z udzieleniem przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu.

Mając na uwadze opinię biegłego sporządzoną w sprawie, należało stwierdzić, że doszło do naruszenia prawa autorskiego przez pozwanego. Część konstrukcji budynku garażowego autorstwa A. M., która została wykonana do 12.12.2007 r. stanowiła element adaptowany (przyjęty) w projekcie oraz realizacji budynku garażowo-administracyjnego z lądowiskiem dla helikopterów sanitarnych, co stanowiło warunek realizacji spornego budynku określony w umowie kontraktu zaprojektuj i wybuduj z dnia 20.04.2011 r.

Projekt A. M. dla (...) w W. dla adaptacji 1/3 części pawilonu na oddziały szpitala i w 2/3 części pawilonu budowy garażu wielopoziomowego z zagospodarowaniem terenu stanowi utwór architektoniczny, składający się z dwóch budynków jako odrębnych zadań. **Investor wykonał jednak budynek wg części utworu A. M. a drugi według odrębnego utworu architektonicznego innego autora.** Analiza rzutów kondygnacji garażu w obu utworach potwierdza, iż **adaptacja siatki słupów i identyczna lokalizacja rampy komunikacyjnej w nowym utworze faktycznie przeniosły w całości indywidualnie ukształtowane elementy twórcze utworu powoda w zakresie analizowanej dyspozycji funkcjonalno-przestrzennej na rzutach kondygnacji oraz wynikający z konstrukcji oryginalny obrys budynku.**

Biegły J. M. szczegółowo przeanalizował dokumenty złożone w sprawie, na podstawie których poczynił ustalenia w dokumentacji projektowej oraz w zapisach specyfikacji istotnych warunków zamówienia dla budowy budynku administracyjno-garażowego (...). Wynika z niej, że przy projekcie należało uwzględnić konstrukcję słupów nośnych wykonanych dla budynku garażowego przy realizacji Pawilonu Głównego i dokumentację należało konsultować również w porozumieniu z biurem (...) - projekt z K.. Tym samym wynika z tego jednoznacznie, iż część konstrukcji budynku garażowego zaprojektowanego przez powoda stanowiła element przyjęty do realizacji w dalszych pracach, które zostały wykonane.

Z analizy porównawczej rzutów projektu budynku garażowego powoda z rzutami obiektu wg stadium programowo-przestrzennego budynku garażowo-administracyjnego z ładowiskiem wynikają wyraźne podobieństwa, jak to biegły określa, silne prawdopodobieństwo adaptacji, wykazujące związek identycznego układu słupów konstrukcyjnych w porównywanych projektach.

Pozwany twierdził, że opierał się na istniejącej konstrukcji fundamentów, a właśnie takie postępowanie wymusiło kontynuację głównej konstrukcji budynku oraz jego obrys, a zatem dokumentacja wykonana przez powoda musiała zostać wykorzystana.

Biegły szczegółowo przeanalizował projekt powoda i jego realizację pod względem określenia utworu w rozumieniu ustawy o prawie autorskim z zakresu twórczości architektonicznej.

Nie było sporne, iż projekt powoda posiada indywidualny charakter, cechy twórcze oraz został zapisany na nośniku i zrealizowany w zakresie pierwszego zadania-część budynku głównego.

Drugie zadanie zostało zrealizowane w oparciu o nowy projekt z innym wyrazem architektonicznym elewacji i gabarytów, utrzymując zasadniczo obrys budynku i dyspozycję przestrzenną trzech kondygnacji garażu z utworu powoda ze względu na adaptację wcześniej wykonanej konstrukcji dla I kondygnacji.

Biegły przeanalizował elementy twórcze w utworze w zakresie części projektu powoda odnośnie garażu wielopoziomowego omawiając zakres swobody twórczej i zwracając uwagę na wyraźne elementy o indywidualnym charakterze twórczym, które nie są zdeterminowane cechami użytkowymi obiektu ponieważ tylko w tym zakresie utwór architektoniczny podlega ochronie.

W wyniku szczegółowej analizy, szeroko opisanej w opinii, wykazano, że rzut garażu stanowi wyraźne indywidualne i oryginalne rozwiązanie. Podobieństwo utworów dotyczy kondygnacji garażowych w zakresie sposobu rozwiązania organizacji przestrzennej otwartego garażu wokół rampy wewnętrznej, w całości przeniesione z utworu A. M., z rozbudową o dodatkowe schody i windy. Według biegłego adaptacja siatki słupów i identyczna lokalizacja rampy komunikacyjnej faktycznie przeniosły w całości indywidualnie ukształtowane elementy twórcze utworu powoda w zakresie dyspozycji funkcjonalno-przestrzennej na rzutach kondygnacji oraz wynikający z konstrukcji oryginalny obrys budynku. Nowo wprowadzone zmiany rzutów garażu są nieistotne i nie zacierają cech utworu powoda.

Biegły nie miał wątpliwości, również odpowiadając na dodatkowe pytania, że rzut garażu stanowi wyraźne indywidualne rozwiązanie, co świadczy o przeniesieniu elementów twórczych utworu powoda. Sposób rozwiązania organizacji przestrzennej otwartego garażu wokół rampy wewnętrznej zostały powtórzone w zrealizowanym budynku w całości, przy czym lista różnic w obu projektach dotyczy wg biegłego dodatkowych elementów, które nie stanowią elementów twórczych i dominujących cech architektonicznych., wywodzących się faktycznie dla garażu z utworu pierwotnego.

W przedmiotowej sprawie biegły sądowy J. M. w wyliczeniu słusznego wynagrodzenia za korzystanie z utworu powoda wskazał na oszacowanie udziału procentowego wartości przeniesionych elementów twórczych w wartości projektu architektonicznego, jako połowy ceny kompletnej dokumentacji projektowej dla inwestycji z kontraktu zaprojektuj i wybuduj. Po przemnożeniu udziału 19,69% przez kwotę 820 tys. zł – całość honorarium za zrealizowany utwór architektoniczny, wyliczono stosowne wynagrodzenie za eksploatację części utworu powoda w kwocie 161.000zł, /tym samym zgodnie z treścią art.79ust.1pkt.3b pr. aut dwukrotne stosowne wynagrodzenie wynosi 322.000zł/.

Do takich wniosków biegły doszedł analizując szczegółowo dane wartościowe i powierzchniowe, przeprowadzając wyliczenia matematyczne, do czego Sąd nie miał zastrzeżeń. Ponadto biegły powołał się na swoje doświadczenie w tych sprawach oraz miarodajność oszacowania udziału procentowego wykorzystanych elementów w projekcie architektonicznym.

Zdaniem Sądu przedstawione założenia wyliczenia jako składnika kosztu dokumentacji projektowej, po przedstawieniu dodatkowej argumentacji w tym zakresie w opiniach uzupełniających są słuszne i sprawiedliwe, ostatecznie nie były też kwestionowane przez stronę powodową, która swoje żądania sformułowała w oparciu o wnioski opinii. Biegły odniósł się do zarzutów odnośnie współczynników zmniejszających wartość prac pierwotnych, wyjaśniając zastrzeżenia zgłaszane w zakresie zasad wynagrodzenia.

Z drugiej strony odpowiadając na zarzuty strony pozwanej wyjaśniono adekwatność do zakresu wykorzystania utworu powoda w projekcie zamówionym przez pozwanego. Sąd akceptuje stanowisko biegłego, że wynagrodzenie za wykorzystanie utworu pierwotnego w innym utworze, powinno odnosić się proporcjonalnie do wartości utworu zależnego, gdyż stanowi część przy eksploatacji utworu zależnego. W przypadku utworu architektonicznego honorarium architekta stanowi wynagrodzenie za eksploatację utworu.

Odnosząc się do opinii prywatnych złożonych w sprawie należy podnieść, iż nie mogą być one traktowane jako dowód w procesie, choćby osobą sporządzającą opinię był biegły sądowy.

Sporządzona na piśmie na polecenie strony i złożona do akt sądowych opinia ma walor uzasadnienia stanowiska osoby, która ją składa. Oparcie orzeczenia na pozasądowym oświadczeniu biegłego stanowi uchybienie procesowe (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 września 1956 r. sygn. akt III CR 121/56).

Prywatne ekspertyzy opracowane na zlecenie stron, czy to w toku procesu, czy jeszcze przed jego wszczęciem, należy traktować w razie przyjęcia ich przez sąd orzekający, jako wyjaśnienie stanowiące poparcie z uwzględnieniem wiadomości specjalnych stanowiska procesowego. W takiej sytuacji, jeżeli istotnie zachodzi potrzeba wyjaśnienia okoliczności sprawy z punktu widzenia wiadomości specjalnych, sąd powinien według zasad unormowanych w KPC dopuścić dowód z opinii biegłego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 1974 r. sygn. akt II CR 260/74, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2011 r. sygn. akt III CSK 323/10).

Zgodnie z treścią postanowień umów z 2003r i 2005r zawieranych pomiędzy stronami nie wynika, iż doszło do przekazania zależnych praw autorskich do dokumentacji projektowej wykonanej przez powoda. W tym zakresie Sąd podziela argumentację przedstawioną przez stronę powodową uznając, że nie było akceptacji powoda dla przejścia jego praw niewymienionych wyraźnie w umowie /art.46 pr. aut. twórcy/, przy czym przyjęta interpretacja jest dokonywana na korzyść twórcy. Zawarte pomiędzy stronami umowy w zakresie przeniesienia praw są ogólnie sformułowane i brak jest podstawy do stwierdzenia, że zamiarem stron było przeniesienie praw zależnych. Wykładnia umów przedstawiona przez pozwanego prowadziłaby do sytuacji, w której powód całkowicie wyzbyłby się swoich praw do projektu i nie miał żadnego wpływu na realizację ostatecznego efektu, co w przypadku realizacji tego rodzaju inwestycji jest wątpliwe, jeżeli chodzi o zamiar stron, w szczególności twórcy. Z treści samej umowy wynika nadzór autorski projektanta, który m.in. zobowiązuje się do uzgadniania rozwiązań zamiennych na wnioski kierownika budowy lub inspektora nadzoru, a zatem wynika z tych zapisów, że powód miał mieć wpływ na końcowy wygląd zaprojektowanego przez siebie dzieła, co jest w sprzeczności z twierdzeniami pozwanego.

W umowach w odniesieniu do zapisów o przeniesieniu majątkowych praw autorskich na pozwanego nie ma zapisu o wykonywaniu zależnych praw autorskich, a tym samym nie ma przeniesienia praw w tym zakresie.

Biegły w swojej kolejnej opinii uzupełniającej /k730/ dostępnie wyjaśnia właściwości utworu zależnego w dziedzinie architektury oraz praktykę wykonywania projektów architektonicznych i ich realizacji, co pozwala na właściwą interpretację zawartych umów oraz ocenę naruszeń pozwanego. Na podkreślenie zasługuje stwierdzenie, że uprawnienie pozwanego do dokonywania zmian w projekcie dotyczy na podstawie umów realizacji projektu powoda i nie można tego odnosić do budowy innego, nowego utworu zrealizowanego przez pozwanego, który nie jest już utworem powoda.

Wobec cofnięcia przez A. M. w części powództwa za zgodą pozwanego, należało w zakresie kwoty 161.000,00 umorzyć postępowanie w punkcie 1 wyroku.

Mając na względzie treść opinii biegłego zasądzono od pozwanego (...) w W. na rzecz powoda A. M. kwotę 322.000,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 31 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty w punkcie 2 wyroku w oparciu o art.79 ust.1pkt.3b pr aut.

O odsetkach od zasądzonej kwoty Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. uznając za uzasadnione żądanie powoda w tym zakresie od dnia 31 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty. Należy mieć bowiem na uwadze, iż powód wezwał pozwanego do zapłaty już w dniu 16 stycznia 2012 roku, jednocześnie wskazując termin płatności na dzień 30 stycznia 2012 r. (wezwanie k.125). Od dnia następującego po tej dacie pozwany pozostawał zatem w zwłoce z zapłatą wskazanej należności, co uzasadniało zasądzenie odsetek od tej daty do dnia zapłaty.

W myśl art. 79 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, uprawniony może się domagać jednokrotnego albo wielokrotnego **ogłoszenia w prasie oświadczenia** odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie lub podania do publicznej wiadomości części albo całości orzeczenia sądu wydanego w rozpatrywanej sprawie, w sposób i w zakresie określonych przez sąd.

Ogłoszenie w prasie oraz podanie do publicznej wiadomości treści orzeczenia mogą stanowić środki dla ochrony autorskich praw osobistych. W doktrynie przyjęto również , że takie ogłoszenie może ukazać się na określonej „prasowej” witrynie internetu /komentarz do prawa autorskiego J. Barta, R. Markiewicz/.

Definicję prasy zawiera art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo Prasowe, który odwołuje się do różnego rodzaju publikacji mających charakter periodyczny. O tym, jaka powinna być treść oświadczenia oraz w jakiej formie powinno ono zostać złożone, decyduje sąd.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 Prawo Prasowe redaktor naczelny dziennika jest obowiązany opublikować odpłatnie we wskazanym lub uzgodnionym terminie prawomocny wyrok sądu lub inne orzeczenie zawierające klauzulę o opublikowaniu.

Odnosząc się do roszczenia powoda o zobowiązanie (...) w W. do podania na swojej stronie internetowej (...) w dziale (...) (strona główna, miejsce zaznaczone na załączniku) informacji o treści wyroku Sądu w niniejszej sprawie, w szczególności informacji o uwzględnieniu roszczenia dotyczącego naruszenia przez (...) w W. majątkowych praw autorskich A. M., poprzez wykorzystanie projektu jego autorstwa przy zleceniu opracowania projektu budynku administracyjno-garażowego wraz z lądowiskiem dla śmigłowców sanitarnych, wybudowanego na terenie kompleksu (...) w W. przy ul. (...) bez zgody A. M. należy podnieść, że wskazana strona internetowa, zgodnie z art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo Prasowe, nie odpowiada przesłankom określonym w art.79ust.2pkt.1 pr.aut.

Prasa oznacza publikacje periodyczne, które nie tworzą zamkniętej, jednorodnej całości, ukazujące się nie rzadziej niż raz do roku, opatrzone stałym tytułem albo nazwą, numerem bieżącym i datą(...).

Pozwany szpital nie wydaje żadnego periodyku, w którym można byłoby umieścić żądane przez powoda informacje, a wskazana strona internetowa nie jest witryną prasową.

W związku z powyższy powództwo odnośnie ogłoszenia należało oddalić z uwagi na ustawowe ograniczenie możliwości składania oświadczeń jedynie do ich publikacji w prasie – pkt. 3 wyroku.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 108 k.p.c. w zw. z rozporządzeniami Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie a także radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz rozporządzenia pozostawił szczegółowe wyczerpujące wyliczenie kosztów postępowania referendarzowi sądowemu w Sądzie Okręgowym w Warszawie rozstrzygając, iż zasadą poniesienia kosztów procesu jest ich stosunkowe rozdzielenie przy przesądzeniu, że powód wygrał sprawę w 10 % zaś pozwany wygrał sprawę w 90%, przy czym ustalił stawkę opłaty za czynności zastępstwa prawnego w wysokości stawki minimalnej – pkt 4 wyroku.